

lilno mučenje, to si lahko vsak domisli, ker so c. k. komisarji samo pri naši poslednji volitvi v Mariboru na duini (diaten) zaslužili više 300 fl. — Železnico iz Sp. Draurburga bodo gotovo stavili, od Celja v Draurburg pa ne; prvo je namreč državni zbor sklenol, poslednjo pa zavrge, čeravno so se za njo potegovali dr. Vošnjak, dr. Duhač in Forregger. — Mesta, trgi, vasi in posestva ob velikih rekah na Avstrijskem in Ogerskem so silno trpela od strašne vode. V Budapeštu je se pogreznolo mnogo hiš, 12.000 ljudi je brez strehe, nesreča je velika; svitli cesar so ubogim darovali 15.000 in svitla cesarica 10.000 fl. Na mesto Deaka so Magjari za poslanca izvolili odpadnika mešnika Horvata, ki živi v divjem zakonu in je bil l. 1848 od puntarskega ministra za škofa imenovan, pa papež ga niso nikdar potrdili in tudi ni bil nikdar za škofa posvečen, pač pa l. 1848 na vislice obsojen. Sramota za Magjare.

Vnanje države. Na Španskem je hotel kralj Karlos ustanoviti pravo krščansko, katoliško državo in se je 5 let bojeval. Toda njegov nasprotnik kralj Alfonz se je zvezal s liberalci in frajmauerji, s Bismarkom in francoskim ministrom Decaues-om in je pretečeni teden Karlosovo vojsko stisnil in premagal. Karlos je moral iz dežele bežati. Kristijani v Hercegovini so Turke pri Vlasojevičih slavno premagali!

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XXVII. Če se kje sme reči, da je tekla kri v potokih, se sme to trditi od kolisejuma. Po razdjanju Jeruzalemskega mesta so bili v sužanstvo odgnani Judje obsojeni na zidanje groznega poslopja. Piše se, da pri delu niso smeli ne besedice govoriti, in da jih je pod težo velikega trpljenja 12.000 obnemoglo. Nadzornik in voditelj pri stavbi je bil nek Gaudencij. Za plačilo ga je cesar Vespasijan dal tukaj prvega umoriti. On, ki je postavil kolisejum, je moral prvi pokusiti, zakaj ga je stavil. Začelo se je potem nemilo mesarjenje. Divjad se je hujskala na nedolžne ljudi; klanju in moritvam ni bilo ne konca ne kraja. Zlasti si je tukaj neštevilna množina zvestih Kristijanov zaslužila nebeški venec mučnikov, ki so dali življenje za sveto vero. Sv. škof Ignacij je bil iz jutrovega sem prigan, in od divje zverine raztrgan. Sv. Eustahij, jegova žena Theopista, in njuna sina Agapit in Theopist so bili tukaj pred zverino vrženi; hlevi z železnimi vratami so se odprli, zvrjad jih je naskočila in raztrgala, včasih pa se tudi pred noge svetnikov, kakor ovea pohlevno vrgla. Zastradana zverina se je mnogokrat pokazala menj krvoželjna, kakor neverška ajdovska druhal. Edinemu Bogu in angelom jegovim je znano, koliko krščanske krvi da se je tukaj prelilo? Po pravici so smeli reči Pij IX.:

Kdor želi svetinj, naj pobere drobtinico zemlje na tleh v kolisejumu; pomočena je s krvjo neštevilnih svetnikov.*)

Cesar Konstantin je sicer ljudimorstvo zastavil in prepovedal, vendar boritve med ljudmi, in vojskovanje zverine med seboj še je ostalo. Na začetku 5stoletja najdemo poslednjega mučenika, ki je s svojo smrtjo tukaj sklenil prelivanje človeške krvi. Bil je sv. Almahij. Sv. menih je iz jutrovih dežel priromal v Rim. Tukaj naleti na grozno razveseljevanje v kolisejumu; srčno stopi med borivce in neprestrašen pokrega pagansko grdo šego. Navzočega glavarja Alipija zgrabi huda jeza, ter zapové borivcem, prepoditi ga. Zdaj je cesar Honorij poojstril prepoved boritvij med ljudmi; med zverinami pa je še ostala poprejšna navada do 6. stoletja.

Sv. Avgustin sam omeni te grozovitne igre. Po svojem čudovitem spokorjenju je prišel v Rim in jegovi prijatelji in znanci so ga neprenehoma nadlegovali, naj gre enkrat z njimi na gledišče v kolisejum. Da jihovej sitnosti zadovolji, gre nekega dne z njimi pa sklene očes ne odpreti, dokler bo trajala predstava. In tako je storil; bil je sicer navzoči, pa videl ni ničesar. Na koncu, ko so gledalci zagnali strašen vrisk in ploskanje premagavcu, je v naglici vrgel pogled na kazališče, in zdajci, piše sam, se je vzbudila prejšna mesena strast in grešni počutki v njegovem srcu. — Kdor preblizo ognja hodi, ta se opeče.

Nikjer v Rimu se človek ajdovske strašne grozovitosti tako živo ne spominja, kakor v kolisejumu. Meni, da vidi, kako vlečejo nedolžne žrtve na krvavo morišče; zdi se mu, da sliši mile besede, s kterimi so gredé mimo cesarja v gledišču ga morali pozdravljati: Caesar! morituri te salulant — cesar, umirajoči te pozdravljajo — ušesom se dozdeva, da slišijo rujojenje divjih zverin in milo upitje Kristijanov, katere neusmiljeno davijo in trgajo.

Nekdaj, ko je nehalo prelivanje krvi, je bila na strani proti Lateranu v kolisejumu cerkvice postavljena; pozneje pa še 14 kapelic z sv. križevim potom. Na sredino, kjer je križ stal, so neverniki pred začetkom igre prenesljiv altar postavljali in bogu Jupiterju človeka darovali. Vestaline — ajdovske device — so dale potem znamenje, da se naj začnejo igre; na koncu so med zmagavce razdelivale darila. (Nastavek prih.)

Smešničar 10. Nek kmet je prišel v uradnijo ali kancelijo. Tukaj so ga začeli nekateri z jeziki pikati. Eden mu naposled veli, naj si vsede, čeravno, v sobi ni bilo ne klopi ne stola. Kmet pa nekoliko pokašla in reče: tukaj v tej kanceliji je ravno tako, kakor pri meni doma v mojem škednju: ni stoleca, ne klopi, dovolj pa — cepcev.

*) Prvotna tla so zdaj za črevelj visoko z drugo prstjo posipana.